

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1897. Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian Nations Association, Inc.

Swedish newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian Nations Association, Inc.

Воєнні злочинці без захисту

Шведський уряд зробив світові заяву, яка в одній ділянці може почати нову епоху в історії людства. Відноситься вона до права захисту утікачів-біженців у чужому краю.

Переломовою треба вважати цю заяву Швеції тому, бо досі правильно признавано всякому воєнному утікачеві право охоронища.

Щодо воєнних утікачів, то їм признавано право захисту тим більше. Чоловік, що воював по стороні, що війну прогнала, міг звичайно найти захист у чужій державі й не боятися видачі в руки держави, проти котрої він воював.

Про можливість такої утечі думають певно тепер на свій лад німецькі нацистичні провідники, а на інший лад аліантські політики.

Отже в першу чергу по тім, що вся влада в державі є виключно в руках однієї партії, на чолі якої стоїть вождь, що його вважається непомильним.

Голод в Україні - засуд тоталітаризму

В присвяті цьогорічному "Дневи Праці" вийшло спеціальне число тижневика "Ди Нью Лідер", в якому поміщена стаття відомого знавця Східної Європи, Вільяма Генрі Чемберліна, п. н. "Прагматична вартість свободи".

По чім пізнати тоталітарну державу?

Чемберлін твердить, що до появи тоталітаризму, себто ще перед першою світовою війною, в цілому світі перемагали демократичні ідеали свободи.

По чім-жеж пізнати ту нову форму правління?

Отже в першу чергу по тім, що вся влада в державі є виключно в руках однієї партії, на чолі якої стоїть вождь, що його вважається непомильним.

можє принести з собою теж і "небезпечні думки". Вона теж вихвалює під небеса свої осяяні, а ганить не-тоталітарні держави як відсталі й для нащадків несправедливі, називаючи їх глумливо "демократичними" або "капіталістичними".

Ось такий тоталітаризм, пише Чемберлін, є у своїй комуністичній чи фашистській формі далеко більшою загрозою ліберальній демократії, ніж була нею деспотична монархія у минулому.

І ще за одну треба пам'ятати: Минула світова війна, що велася за демократію і закінчилась перемогою демократії, була наділі перемогою трох мало відомих у світі людей — Леніна в Росії, Мусолініна в Італії, а пізніше Гітлера в Німеччині.

Ось та вина є теж війною за демократію. Та чи демократія дійсно переможе, коли зважити, що по ній залишиться великою силою тоталітарна Росія? Аліанти віднесуть цілком певно повну перемогу над Гітлером і Німеччиною.

Що є свобода?

Щоб добре визнатися у тому, що має перемоги, коли говоримо про перемогу свободи, Чемберлін каже, що треба спершу погодитись щодо розуміння того, що є свобода.

Ось ті політичні свободи ми знаємо. І де їх нема, там нема мови про свободу. Нема її теж там, де людина немає законної охорони, себто де її можуть самовільно в'язати і вбити чи вилітати її перед справедливий суд.

ленню свободи, чи робітники можуть організуватись у робітничі юнії по своїй волі; чи можуть вони колективно згоровуватись за умовини праці, та чим мають змогу вибирати чи скидати своїх юнійних урядовців тайним голосуванням.

Чому це так? На те Чемберлін відповідає, що тому, що комуністична пропаганда є далеко зручніша ніж нацистівська й фашистівська.

Тепер розважно, маючи ось такі усім нам добре відомі свободи на думці, чи ті свободи є можливі в нацистівській чи фашистівській державі. Очевидно, що ні, відповідь кожній без надуми. Та буде інакше, коли треба рішати про ту проблему, маючи на думці ще іншу форму тоталітарного правління, себто комуністичну.

І нема в Совегах, як і у всіх тоталітарних державах, свідбідні робітничі юнії. Ті, що за його словами, дають Аліанту за свою слабу допомогу їх політичне співробітництво, перед юнійним робітництвом, а тільки перед правлячою партією.

Під яким режимом є краще жити?

Ось так ми означили, що є свобода, як і те, чи свобода, як її розуміє ліберальна демократія, є можлива в тоталітарних державах. Виходить, що ні, що вона там не можлива.

ГЕНЕРАЛ КИДАЄ БОМБУ

Генерал Соснковскі, начальник командант збройних сил польського уряду на вигнанні, був ще недавно тому великою особою в тому уряді. Останніми часами його становище похитнулося, бо польський уряд бачить тепер потребу добитися якогось порозуміння з совєтським урядом, а цей уважає генерала Соснковского за свого ненависника й заявляє, що поки Соснковскі має впливи в польському уряді, зайво є совєтському урядові робити якісь порозуміння з лондонськими поляками.

У такій мент Соснковскі виступив з денним приказом до польської армії, що облетіла світову пресу. В цьому приказі генерал виступив гострими словами проти аліантських урядів, за їх політику супроти польського повстання в Варшаві.

Заява генерала Соснковского мусла викликати відразу неприємні посямки. Дивно було почути закиди на адресу Об'єднаних Держав з боку представника уряду, котрий їм заважає все, що має; аж до самого існування включно. Дивочою рукою дописано кілька рядків, похиленими в різні сторони незугарними буквами.

но було почути між закидами на адресу Британії перевернутий німецький закид, що мовляв Британія воює аж до останнього чужого (в цьому випадку, польського) воєнка. Несмачно є генералова пригадка британцям на їх мовляв "незв'язність": пахне це аж надто думками примітивної людини, яка воює не за засади, а за те, хто йому за те щось дасть.

Денний приказ генерала Соснковского виконав знаменито службу бомби. Світова преса про нього негідно написала, і написала багато.

Передусім у Британії відгук слів генералового приказу був наскрізь неприхильний. Лондонський кореспондент "Нью Йорк Таймсу" так і починає свою кореспонденцію про відгук генералового приказу.

Бритійська публична опінія вже вважає виступ генерала грубим нестактом супроти Британії, що гостить його, і вона осьвім не крється за осудом польського уряду, що генерала ще не потягнув до відповідальності за невідповідальні висказки.

Бритійська публична опінія видно здає собі добре справу з того, що цей виступ може зає відбитися на польсько-совєтським порозумінню, якому Британія в даний мент співчуває. Преса висказує здивування, що польський уряд ще не взяв під розгляд слів генерала.

Як можна вносити зо слів преси, генералова заява може мати двоякі наслідки: або польський уряд зосолідаризується зо своїм генералом і тоді доведе до зрівняння польсько-совєтських переговорів, або польський уряд для добра цих переговорів відкається від генерала й пішло його "в одставку".

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені. В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОГО ВІЙНИ

Дядько займався філософією і природознавством і вже давно, як тобі відомо, розійшовся з нашими казкоюно-православними догматами, хоч займає сам високе становище в православної церкві.

ячі, як панство Л... і Я... (хто, це ти знаєш), що розсибаються за піднесення селянства на вищий культурний ступінь.

Через П. проїздить до Києва багато цивільних галичан з родинами під ескортою. Варта не дозволяє з ними не то що говорити, але навіть передавати щонебудь з їжі.

О, написала такий довжезний лист, клопочу тебе, а потішити трохи не забула. Здобувало з рангою підполковника. Катря писала з Петербургу, що твоє підвищення пройшло "височайшим наказом".

гу, що твоє підвищення пройшло "височайшим наказом". На днях буке проголошено в "Русскому Инваліді" наказом по військовому відомству.

"Чи можна сподіватися тебе на Різдваїні Свята? По відомленням Ставки полета війна майже вже закінчилась, то може і відпустки будуть відкриті.

"Однак буду кінчити, бо і Оля хоче похвалитися, що вже вмє писати. Все заглядає та допитується, чи скоро скінчу."

Татусю! Пишу оце перший лист. Олег поїхав до діда, а мені з мамою дуже сумно.

Довго ввечері писав підполковник Паволоцький. Звіряв дружині турботами, давав поради і вказівки. Так, мов би не сподівався більше до неї писати, щось недобре передчуваючи.

(Дальше буде).

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВИДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМЦІВ.

34) Цебто наказом царя. 35а) Русский Инвалід - офіційний орган військового міністерства і головного штабу. 45) Ордер Володимира 3 степені носив нещиро.

